

Դաստիարակչական Նորարարութիւններ՝

21րդ դարուն Արեւմտահայերէնի
Դասաւանդման Մարտահրաւէրները

Innovation en Education

Les défis de l'enseignement de l'arménien
occidental au 21ème siècle

Innovation in Education

Challenges in Teaching Western Armenian
in the 21st Century

21-22

Սեպտեմբերի 21-22 | September | September

2015

FUNDAÇÃO
CALOUSTE
GULBENKIAN

ՀԱՅ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ
ԻՆՏԵՆՍԻՎՆԵՐԱԿԱՆ
ԻՆՏԵՆՍԻՎՆԵՐԱԿԱՆ
ԻՆՏԵՆՍԻՎՆԵՐԱԿԱՆ
ԻՆՏԵՆՍԻՎՆԵՐԱԿԱՆ
inalco

Institut National
des Langues
et Civilisations Orientales

*Դաստիարակչական
Նորարարություններ՝*

21րդ դարուն Արեմտահայերէնի
Դասաւանդման Մարտահրաւերները

Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութիւն

(Հայկական Բաժանմունք)

Փարիզի Արեւելեան Լեզուներու եւ Քաղաքակրթութիւններու Հիմնարկ (Ինալֆօ)

21րդ դարուն, Սփիւռքի մէջ արեւմտահայերէն դասաւանդելը կը նշանակէ գանազան մարտահրաւերներ դիմագրաւել, թէ՛ տեսական, թէ՛ գործնական: Հարցերը կը քննարկուին լեզուի իւրացման եւ ուսուցման մասնագէտներուն կողմէ, սակայն այս մարզէն ներս գործող գլխաւոր դերակատարները (ուսուցիչ, տնօրէն) իրենց ամէնօրեայ պարտականութիւններով տարուած, առանձնացած կը մնան ու յանախ չեն օգտուիր ի յայտ բերուած նորարար մեթոտներէն: Այս իրավիճակին պատճառներէն մէկն ալ յատկապէս հայերէն լեզուի իւրացման վերաբերող կիրառական հետազոտութիւններու պակասն է: Սոյն գիտաժողովին նպատակն է մասնագէտներ համախմբել ու անոնց միջեւ երկխօսութիւն մը հրահրել, որպէսզի կարելի ըլլայ արեւմտահայերէնի դասաւանդման համար այժմեական նախագիծի մը առաջնահերթութիւնները ի յայտ բերել:

Գիտական յանձնախումբ

Սոֆի Ալպի (SeDyL, UAG)

Թամեր Ամին (Պէյրութի Ամերիկեան Համալսարան)

Մելանի Գլըճեան (Ինալֆօ)

Յակոբ Ա. Տագուպեան (Հայկազեան Համալսարան)

Շաղիկ Խիւտավերտեան (Հայկազեան Համալսարան)

Վիկտորիա Խուրչուղեան (Ինալֆօ)

Անի Կարմիրեան (Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութիւն)

Քրիստին Հելօ (Սթրազպուրիի Համալսարան)

Պեթինա Միկէ (SeDyL եւ Տալլինի Համալսարան)

Ռիմա Պահուս (Լիբանանի Ամերիկեան Համալսարան)

Անահիտ Տօնապետեան (IRD, Ինալֆօ, Պէյրութի Ամերիկեան Համալսարան)

Կազմակերպիչ յանձնախումբ

Գլխաւորութեամբ՝ Անի Կարմիրեանի եւ Անահիտ Տօնապետեանի

Մելանի Գլըճեան (Ինալֆօ)

Վերա Ռ. Գունես (Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութիւն)

Ադրինէ Զինալեան (BULAC)

Վիկտորիա Խուրչուղեան (Ինալֆօ)

Սոյն գիտաժողովը մաս կը կազմէ Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան նախաձեռնութեամբ կազմակերպուած *Հայերը 2115ին* շարքին:

Յայտագիր

(Զեկույցներուն զուգընթաց բարգմանութիւնը պիտի ապահովուի)

Երկուշաբթի 21

- 09:00-09:15 Արձանագրութիւն
- 09:15-09:30 Բացման խօսք
*Մարթին Էսսեան, Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան հոգաբարձու
Մանիւէլ Ֆրանք, Ինալֆոյի նախագահուի*
- 09:30-10:15 *ՆԵՐԱԾՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐ*
*Անի Կարմիրեան, Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութիւն
Tabula Rasa, կամ վերամտածել հիմնադրոյթները*
- 10:15-10:45 Սուրճի դադար
- 10:45-12:00 *Ա. ՆԻՍՏ - ԼԵԶՈՒԱԲԱՆԱԿԱՆ ԿԵՆՍՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՐՅԱԿԱՆԻ
ՏԱԿ. ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԿԻՐԱՐԿՈՒՄ*
Նստավար՝ *Անահիտ Տոնապետեան*
Յակոբ Կիւլլիւճեան, UCLA
*Ժառանգական լեզու եւ լեզուական խորշաւորում
արեւմտահայաստաներու մօտ*
Անգը Պադայնէ, Ինալֆո
*Ինչո՞ւ Հաղորդակցական մօտեցում մը՝ Հայկական դպրոցներուն մէջ
լեզուի ուսուցման համար*
Շուշան Կարապետեան, UCLA
Լեզուի բեռը որպէս բարոյական պարտականութիւն
- 12:00-12:30 *Բ. ՆԻՍՏ - ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ ՔՆՆԱԴԱՏԱԿԱՆ
ՄՏԱԾՈՂՈՒԹԵԱՆ ԴԻՄԱՅ*
Նստավար՝ *Շաղիկ Խիւտավերտեան*
Յակոբ Ա. Եաղուպեան, Հայկազեան Համալսարան
*Արժէքներու դաստիարակութիւնն ու քննադատական
մտածողութիւնը լիբանանահայ վարժարաններու մէջ*
- 12:30-13:30 Ճաշի դադար

13:30-14:15 *Գ. ՆԻՍՏ - ԱՐԵՒՄՏԱՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍԱԻԱՆ ԴՈՒՄԸ ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԷՋ. ԵՐԿՈՒ ԱՇԽԱՏԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ*
Նստապար՝ Շուշան Կարապետեան
Եասմին Տում-Թրակութ, Սալգրուրգի Համալսարան
*Վանքի պատերուն ետին. Երուսաղէմի հին քաղաքին մէջ
բազմալեզու հայկական դպրոց մը
Փընար Քարաքըլչըք, Ինալքօ*
*Արեւմտահայերէնը իր երկրին մէջ. հայերէնի դասաւանդումը
Թուրքիոյ համալսարաններուն մէջ հաստատուած հայերէն լեզուի եւ
գրականութեան բաժանմունքներու ծիրէն ներս*

14:15-15:45 *Ա. ԿԼՈՐ ՍԵՂԱՆ - ԱՐԵՒՄՏԱՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍԱԻԱՆ ԴՈՒՄԸ ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԷՋ. ԲԱՂԴԱՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՌՈՒԹԻՒՆՆԵՐ*
Զրուցապար՝ Յասմին Դում-Տրագուտ
Սօսի Հաճեան, Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Վարժարան
*Արժանթինահայ չորրորդ սերունդին, հայերէնի դասաւանդումը՝
որպէս երկրորդ լեզու*
*Անդրանիկ Նահապետեան, Ղրիմի էթնոմշակութային
Հետազոտութիւններու Կեդրոն*
Արեւմտահայերէնի պահպանումը Ռուսիոյ մէջ
Զարի Թանգարանեան, Սոֆիայի Սուրբ Ք. Օերիտսի Համալսարան
Արեւմտահայերէնի դասաւանդումը Պուլկարիոյ մէջ
Նորա Պարութճեան, Դպրոցասէր Վարժարան
*Ֆրանսահայ դպրոցական հաստատութիւններու մէջ արեւելահայ
աշակերտներու համարկումը*
Արշալոյս Սափրիչեան, Լեւոն եւ Սոֆիա Յակոբեան Վարժարան
Յունաստանի մէջ արեւմտահայերէնի դասաւանդումը
Շաղիկ Խիւտապետեան, Հայկազեան համալսարան
Արեւմտահայերէնի դասաւանդումը Լիբանանի մէջ

15:45-16:15 Սուրճի դադար

16:15-18:15 *ԱՇԽԱՏԱՆՈՅ - ԼԵԶՈՒԻ ՄԸ ԴԱՍԱԻԱՆ ԴՈՒՄԸ ՈՒ
ԻՒՐԱՑՈՒՄԸ ԱՐՈՒԵՍՏԻ ՈՒ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ԸՆԴՄԷՋԷՆ, Ա. ՄԱՍ*
(արձանագրութեամբ)
Սոֆիա Գապրիթա եւ Մարիա Ժիլ, Descubrir - Գալուստ
*Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան կրթական բաժնին մաս կազմող
մշակութային եւ գիտական ծրագիր*

Երեկոյթ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան Ֆրանսայի Պատուիրակութեան մօտ

39 Boulevard de la Tour-Maubourg, 75007 Paris

20:00-22:00 **ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ**

Նստավար՝ *Ռազմիկ Փանոսեան*, Հայկական Համայնքներու Բաժանմունքի տնօրէն

Բացման խօսք՝ *Մարթին Էսսեան*, Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան հոգաբարձու

Դասախօս՝ *Անահիտ Տօնապետեան*, IRD, Ինալֆօ, եւ Պէյրութի Ամերիկեան Համալսարան

Արեւմտահայերէնը Ֆրանսայի մէջ. Հանրային հարցախոյզի մը արդիւնքները. Ընկերութեան վերաբերալ մարտահրաւէրներ եւ գիտական մարտահրաւէրներ

Քննարկողներ՝ *Սիլվա Գուլումեան* (Կեդրոնական Վարժարան), *Յակոբ Ա. Եազուպեան* (Հայկազեան Համալսարան), *Անի Կարմիրեան* (Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութիւն), *Յակոբ Կիւլլիւմեան* (UCLA),

Երեքշաբթի 22

09:00-09:45 *Կեդրոնական բանախօսութիւն*
Նստավար՝ Յակոբ Ա. Եագուպեան
Կիւլ Շմերլըըր, Bank Street College of Education
Դպրոցական համագործակցական մշակոյթներու ստեղծումը՝
լեզուագիտական եւ քաղաքական հորիզոնները ընդլայնելու միջոց մը

09:45-10:45 *Բ. ԿԼՈՐ ՍԵՂԱՆ - ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴՊՐՈՅԸ ՎԵՐԱՄՏԱԾԵԼ.*
ՏԱՐՐԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿ ԵՒ ՆԵՐԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆ
Զրուցավար՝ Անի Կարմիրեան
Արուսեակ Քոչ, Գարակէօզեան Վարժարան
Պոլսոյ Գարակէօզեան Վարժարանի փորձառութիւնը
Սիլվա Գոլյումճեան, Կեդրոնական Վարժարան
Պոլսոյ Կեդրոնական Վարժարանի փորձառութիւնը
Սեդա Պիպեռեան, Համազգային Վարժարան
Ֆրանսայի մէջ պետական վաւերացում վայելող դպրոց մը՝ Մարսէլլի
Համազգային Վարժարանին փորձառութիւնը
Յակոբ Ա. Եագուպեան, Հայկազեան Համալսարան
Վերատեսութեան ենթարկել Հայ Դպրոցը - Յարատեւ Ապագայի մը
համար

10:45-11:15 *Սուրբի դադար*

11:15-12:30 *Գ. ԿԼՈՐ ՍԵՂԱՆ - ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԱՅԼԸՆՏՐԱՆՔՆԵՐ*
Զրուցավար՝ Անահիտ Տօնապետեան
Յասմիկ Խալափեան, Հայկական Համացանցային Համալսարան
Տեղեկատուական եւ հաղորդակցական արհեստագիտութիւնները
Արեւմտահայերէնի դասաւանդման ի սպաս. Բարեգործականի ՀՀՀ-ի
օրինակը
Ժիրայր Չոլաքեան, Նոր Յառաջ
Հայերէնի իւրացումը եւ մամուլը
Սոնիա Քիլէճեան, Սուրբ Յակոբ Վարժարան
Արեւմտահայերէն դասաւանդելու տարականոն միջոցներ
Մարալ Էպէօղլու Սաթար, Էսաեան Վարժարան
Թուային գրատախտակի գործածութիւնը Պոլսոյ մէջ հայերէն դասի
ընթացքին
Սօսէ Մնաքեան, Համազգային Վարժարան
Մանկավարժական նորարար միջոցներ. Մարսէլլի Համազգային
Վարժարանի փորձառութիւնը

12:30-13:30 ձաշի դադար

13:30-14:45 *Դ. ԿԼՈՐ ՍԵՂԱՆ - ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՄՕՏԵՑՈՒՄՆԵՐ ԵՒ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿԶԱԿԱՆ ՄԱՐՏԱՀՐԱԻՏՐՆԵՐ՝ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅ ՓՈՐՁԱՌՈՒԹԻՒՆՆԵՐ*

Զրուցավար՝ Անգը Պաղայնէ

*Անահիտ Սարգիսեան, Մկնիկ եւ Դպրոցաւեր վարժարան
Փոքրիկներուն համար լեզուական եւ մշակութային կենսոլորտ մը
ստեղծել*

Կորին Խաչատուրեան, Մկնիկ

*Սփիւռքի մէջ հայերէն լեզուն փոխանցելու նոր մանկավարժական
մօտեցում մը. Մկնիկ աշխատանոցի մասին*

*Սեւանա Չազրեան, Մկնիկ եւ Հայաստանի Մանուկներ Հիմնադրամ
Մկնիկէն Ծափ-Ծափիկ. լեզուն մարմնին առնչել երաժշտութեան
միջոցաւ*

Մելինէ Ղազարեան, Մարգարեան-Փափազեան Վարժարան

«Հազար ու մէկ աշխարհ» աշխատանոցին փորձառութիւնը

*Արփի Փանոսեան Մըթարթ, Ս. Սահակ Ս. Մերոպ շաբաթօրեայ
Վարժարան*

Խօսակցականի եւ ծրագրայինի տեղը դասաւանդման մէջ

14:45-15:45 *Ե. ԿԼՈՐ ՍԵՂԱՆ - ՀԱՅԵՐԷՆԻ ՌԻՍՈՒՑՈՒՄԸ՝ ՁԱՓԱՀԱՍՆԵՐՈՒՆ. Ո՞ՒՐ ՀԱՍԱԾ ԵՆՔ ԱՅՍՕՐ*

Զրուցավար՝ Յակոբ Կիւլիւճեան

Սեւան Տէյրմէնճեան, Պոլսոյ Մխիթարեան Վարժարան

Գործնական արեւմտահայերէն. հապա դպրոցէն յետո՞յ

Մելանի Գլըճեան, Ինալֆօ

Չափահասներու հայերէն դասաւանդել. Ինալքոյի փորձառութիւնը

Յարութիւն Քիւրքճեան, Աթէնք

«Արեւմտահայերէնի Գործնական Դասագիրք», «Բարեւ» եւ

«Անմիջական Հայերէն» զոյգ մեթոտներու փորձը

Գրիգոր Մոսկոֆեան, Հայագիտական Ուսմանց Ծրագիր

Արեւմտահայերէնի դասաւանդումի մարտահրաւէրները SOAS-ի մէջ

15:45-16:00 Սուրնի դադար

16:00-17:30 *ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԿԼՈՐ ՍԵՂԱՆ. ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐ, ԱՊԱԳԱՅ ՔԱՅԼԵՐ*
Զրուցավարներ՝ *Անի Կարմիրեան* եւ *Անահիտ Տոնապետեան*
Մասնակցողներ՝ *Գոլէթ Կրինվալտ* (Լիոն-2 Համալսարան), *Քրիսթին Հեյօ* (Սթրազպուրկի Համալսարան), *Կիլ Շմերլըր* (Bank Street College of Education), *Ռիմա Պահուս* (Լիբանանի Ամերիկեան Համալսարան), *Ժիլ Տոռլօ* (Ինալթօ)
Եզրափակիչ նկատողութիւններ՝ *Ռազմիկ Փանոսեան*, Հայկական Համայնքներու Բաժանմունքի տնօրէն

17:30-19:30 *ԱՇԽԱՏԱՆՈՅ - ԼԵԶՈՒԻ ՄԸ ԴԱՍԱԿԱՆ ԴՈՒՄՆ ՈՒ ԻԻՐԱՑՈՒՄԸ ԱՐՈՒԵՍՏԻ ՈՒ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ԸՆԴՄէՋէՆ, Բ. ՄԱՍ* (անգլերէն եւ արձանագրութեամբ)
Սոֆիա Գապրիթա եւ *Մարիա Ժիլ*, Descobrir - Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան կրթական բաժնին մաս կազմող մշակութային եւ գիտական ծրագիր

Innovation en Education

Les défis de l'enseignement de l'arménien
occidental au 21ème siècle

The background is a solid purple color. On the right side, several thin white lines radiate from a single point at the top edge, extending downwards and to the left. These lines create a series of overlapping, nested shapes that resemble a stylized staircase or a series of steps. The lines are thin and white, contrasting sharply with the purple background.

La Fondation Calouste Gulbenkian
(Service des communautés arméniennes)

l'Institut National des Langues et Civilisations Orientales
(Inalco)

Enseigner l'arménien occidental en diaspora suppose que l'on affronte un certain nombre de difficultés, d'ordre tant théorique que pratique. Ces difficultés font l'objet de travaux approfondis de la part des spécialistes de l'acquisition et de l'enseignement des langues; en revanche, les acteurs directement concernés (instituteurs, directeurs d'école), trop isolés dans leurs tâches quotidiennes, ne profitent pas des innovations proposées, notamment du fait de la rareté des travaux de recherche appliquée concernant l'acquisition de l'arménien. Notre conférence organise une rencontre entre ces spécialistes, en vue de susciter le dialogue et faire émerger les priorités d'un programme de recherche sur l'enseignement de l'arménien occidental aujourd'hui.

Comité scientifique

Sophie Alby (SeDyL, UAG)
Tamer Amin (AUB)
Rima Bahous (LAU)
Anaïd Donabédian (IRD, Inalco, AUB)
Ani Garmiryan (FCG)
Christine Hélot (Université de Strasbourg)
Shaghig Hudaverdian (Université Haigazian)
Mélanie Kélédjian (Inalco)
Victoria Khurshudian (Inalco)
Bettina Migge (SeDyL, Université de Dublin)
Hagop A. Yacoubian (Université Haigazian)

Comité d'organisation

Dirigé par
Anaïd Donabédian et **Ani Garmiryan**
Vera R. Cunha (FCG)
Mélanie Kélédjian (Inalco)
Victoria Khurshudian (Inalco)
Adrineh Zinali (BULAC)

Ce colloque s'inscrit dans la série de manifestations *Les Arméniens en 2115* de la Fondation Calouste Gulbenkian.

Programme

(Une traduction simultanée des communications sera assurée)

Lundi 21

09h00-09h15 Accueil des participants

09h15-09h30 Allocution d'ouverture

Martin Essayan, Administrateur de la Fondation Calouste Gulbenkian
Manuelle Franck, Présidente de l'Inalco

09h30-10h15 **CONFÉRENCE D'INTRODUCTION LES GRANDES LIGNES DU DÉBAT**

Ani Garmiryan, FCCG

Tabula Rasa: Rethinking the fundamentals

10h15-10h45 Pause café

10h45-12h00 **SESSION I LA VITALITÉ LINGUISTIQUE EN QUESTION: THÉORIE ET PRATIQUE**

Présidente de séance: Anaïd Donabédian

Hagop Gulludjian, UCLA

Linguistic compartmentalization in Western Armenian speakers

Anke Al-Bataineh, Inalco

Why a communicative approach to language teaching for Armenian schools?

Shushan Karapetian, UCLA

The burden of language as a moral obligation

12h00-12h30 **SESSION II L'ÉDUCATION ARMÉNIENNE À L'ÉPREUVE DE LA PENSÉE CRITIQUE**

Présidente de séance: Shaghig Hudaverdian

Hagop A. Yacoubian, Université Haigazian

Values education and critical thinking at the Armenian schools in Lebanon

12h30-13h30 Déjeuner

13h30-14h15 **SESSION III: REGARDS SUR L'ENSEIGNEMENT DE L'ARMÉNIEN DANS LE MONDE: DEUX ÉTUDES**

Présidente de séance: **Shushan Karapetian**

Jasmine Dum-Tragut, Université de Salzburg

Behind monastery walls: the multilingual Armenian school in the Old City of Jerusalem

Pinar Karakılıçık, Inalco

L'arménien occidental dans son pays: regard sur l'enseignement de l'arménien dans les départements de langue et de littérature arméniennes dans les universités de la Turquie

14h15-15h45 **TABLE-RONDE I L'ENSEIGNEMENT DE L'ARMÉNIEN DANS LE MONDE: EXPÉRIENCES CROISÉES**

Modératrice: **Jasmine Dum-Tragut**

Sosi Hadjian, Ecole St. Grégoire l'Illuminateur

Teaching Armenian as a second language to fourth generation Argentinian Armenians

Andranik Nahapetian, Centre Criméen d'Etudes Ethniques et Culturelles

Preserving Western Armenian in Russia

Zari Tankaranian, Université Saint K. Ohridski de Sofia

Teaching Western Armenian in Bulgaria

Nora Baroudjian, Ecole Tebrotzassère

Intégrer les locuteurs d'arménien oriental dans des institutions scolaires franco-arméniennes

Arshaluys Sapritchian, Ecole Levon et Sofia Hagopyan

Enseigner l'arménien occidental en Grèce

Shaghig Hudaverdian, Université Haigazian

Teaching Western Armenian in Lebanon

15h45-16h15 Pause café

16h15-18h15 **ATELIER DE SENSIBILISATION À L'APPRENTISSAGE D'UNE LANGUE PAR LA CULTURE ET L'ART, 1ÈRE PARTIE** (sur inscription)

Sofia Cabrita et **Maria Gil**, Descobrir: Programa Gulbenkian Educação para a Cultura e Ciência

Soirée à la Délégation en France de la Fondation Calouste Gulbenkian

39 Boulevard de la Tour-Maubourg, 75007 Paris

20h00-22h00 Conférence publique

Président de séance: **Razmik Panossian**, Directeur, Service des Communautés Arméniennes

Allocution d'ouverture: **Martin Essayan**, Administrateur de la Fondation Calouste Gulbenkian

Conférencière: **Anaïd Donabédian**, Inalco, IRD et AUB

L'arménien occidental en France, leçons d'une enquête publique: défis sociétaux, défis scientifiques

Discutants: **Hagop Gulludjian** (UCLA), **Silva Kuyumcuyan** (Lycée Getronagan), **Hagop A. Yacoubian** (Université Haigazian), **Ani Garmiryan** (FCG)

Mardi 22

9h00-9h45 Conférence invitée

Président de séance: Hagop Yacoubian

Gil Schmerler, Bank Street College of Education

Creating Collaborative School Cultures: A way to broaden linguistic and political horizons?

09h45-10h45 **TABLE RONDE II COMMENT PENSER L'ÉCOLE ARMÉNIENNE? CADRE INSTITUTIONNEL ET PÉDAGOGIE ACTIVE**

Modératrice: Ani Garmiryan

Arusyak Koç, Ecole Karagözyan

The experience of Karagözyan School, Istanbul

Silva Kuyumcuyan, Lycée Getronagan

The Experience of Getronagan High School in Istanbul

Séta Bibérian, Ecole Hamaskaïne

L'expérience de Hamaskaïne Marseille, une école sous contrat en France

Hagop A. Yacoubian, Université Haigazian

Rethinking the Armenian school: towards a sustainable future

10h45-11h15 Pause café

11h15-12h30 **TABLE RONDE III SUPPORTS PÉDAGOGIQUES, LES MANUELS ET AU-DELÀ**

Modératrice: Anaïd Donabédian

Hasmik Khalapyan, le Collège Virtuel Arménien

Information and communication technologies in Teaching Western Armenian: The Case of AGBU Armenian Virtual College

Jirair Tcholakian, Nor Haratch

L'apprentissage de l'arménien et la presse

Sonia Kiledjian, Ecole Sourp Hagop

Alternative tools to teach Western Armenian in class

Maral Ebeoğlu Satar, Ecole Essayan

Using Interactive Digital Board in Armenian Class in Istanbul

Sossé Manakian, Ecole Hamaskaïne

Supports pédagogiques innovants: l'expérience de l'Ecole Hamaskaïne de Marseille

12h30–13h30 Déjeuner

13h30-14h45 **TABLE RONDE IV APPROCHES PÉDAGOGIQUES ET ENJEUX
ÉDUCATIFS: EXPERIENCES PARTAGÉES**

Modératrice: Anke Al-Bataineh

Anahid Sarkissian, Mgnig et Ecole Tebrotzassère

Créer un univers linguistique et culturel pour les tout-petits

Korioun Khatchadourian, Mgnig

*A New Pedagogical Approach to Transmitting the Armenian Language in the
Diaspora: a Case Study of Mgnig Educational Workshop*

Sevana Tchakerian, Mgnig et COAF

*From MGNIG to Tsap-Tsapik: connecting the language to the body through
music*

Méliné Gazarian, Ecole Markarian-Papazian

L'expérience de l'atelier Mille et un mondes

Arpi Panossian Muttart, St Sahag St Mesrob Armenian Saturday School

Oracy and Project Based Teaching

14h45-15h45 **TABLE RONDE V L'ENSEIGNEMENT AUX ADULTES: ÉTAT DES LIEUX**

Modérateur: Hagop Gulludjian

Sevan Deirmendjian, Ecole Mékhitariste

La pratique de l'arménien occidental au-delà de l'école

Mélanie Kélédjian, Inalco

Enseigner l'arménien aux adultes: l'expérience de l'Inalco

Haroutioun Kurkjian, Athènes

*L'expérience du «Manuel Pratique d'Arménien occidental», «Parev» et de
«L'Arménien Instantané»*

Krikor Moskofian, Programme of Armenian Studies

Teaching Western Armenian to adults: experience at London / SOAS

15h45-16h00 Pause café

16h00-17h30 **TABLE RONDE DE SYNTHÈSE PERSPECTIVES PÉDAGOGIQUES,
PERSPECTIVES SCIENTIFIQUES EN PLANIFIANT LE FUTUR**

Modératrices: Anaïd Donabédian et Ani Garmiryan

Avec: Rima Bahous (Lebanese American Univerity), Gilles Forlot (Inalco),
Colette Grinevald (Université Lyon 2), Christine Hélot (Université de
Strasbourg), Gil Schmerler (Bank Street College of Education)

Remarques de clôture: Razmik Panossian, Directeur, Service des
Communautés Arméniennes

17h30-19h30 **ATELIER DE SENSIBILISATION À L'APPRENTISSAGE D'UNE LANGUE
PAR LA CULTURE ET L'ART, 2ÈME PARTIE** (sur inscription)

Sofia Cabrita et Maria Gil, Descobrir: Programa Gulbenkian Educação para a
Cultura e Ciência

The background is a solid purple color. On the right side, several thin white lines radiate from a single point towards the left, creating a sense of depth and perspective. These lines form a series of nested, slightly offset rectangular shapes that recede into the distance, resembling a stylized architectural element or a tunnel. The text is positioned in the upper left quadrant of the image.

Innovation in Education

Challenges in Teaching Western Armenian in the 21st Century

Calouste Gulbenkian Foundation
(Armenian Communities Department)

Institut National des Langues et Civilisations Orientales
(Inalco)

Teaching Western Armenian in the Armenian Diaspora in the 21st century means facing several challenges, from very theoretical ones to practical issues. Although these issues may be discussed in depth among specialists of language acquisition and teaching, the agents in the field (teachers, school directors, etc.) are still too isolated in their everyday duties to implement research-based best innovations. This is partly due to the lack of applied research specifically concerning Armenian language acquisition and teaching. The purpose of this conference is to bring together these specialists, particularly stakeholders who have developed successful education models in order to outline the priorities of an applied research programme for the Western Armenian language today.

Scientific Committee

Sophie Alby (SeDyL, UAG)
Tamer Amin (AUB)
Rima Bahous (LAU)
Anaïd Donabédian (IRD, Inalco, AUB)
Ani Garmiryan (CGF)
Christine Hélot (Strasbourg University)
Shaghig Hudaverdian (Haigazian University)
Mélanie Kélédjian (Inalco)
Victoria Khurshudian (Inalco)
Bettina Migge (SeDyL Dublin University)
Hagop A. Yacoubian (Haigazian University)

Organising Committee

Co-chaired by
Anaïd Donabédian and **Ani Garmiryan**
Vera R. Cunha (CGF)
Mélanie Kélédjian (Inalco)
Victoria Khurshudian (Inalco)
Adrineh Zinali (BULAC)

This conference is part of Calouste Gulbenkian Foundation's *Armenians in 2115 Series of Events*.

Programme

(Simultaneous translation will be provided)

Monday 21

09h00-09h15 Registration

09h15-09h30 Opening Ceremony

Martin Essayan, Trustee, Calouste Gulbenkian Foundation

Manuelle Franck, President of Inalco

09h30-10h15 **INTRODUCTION FRAMING THE DEBATE**

Ani Garmiryan, Calouste Gulbenkian Foundation

Tabula Rasa: Rethinking the fundamentals

10h15-10h45 Coffee break

10h45-12h00 **PANEL I LINGUISTIC VITALITY OF LANGUAGE IN FOCUS: THEORY AND PRACTICE**

Chair: Anaïd Donabédian

Hagop Gulludjian, UCLA

Linguistic compartmentalization in Western Armenian speakers

Anke Al-Bataineh, Inalco

Why a communicative approach to language teaching for Armenian schools?

Shushan Karapetian, UCLA

The burden of language as a moral obligation

12h00-12h30 **PANEL II ARMENIAN EDUCATION PUT TO THE TEST OF CRITICAL THINKING**

Chair: Shaghig Hudaverdian

Hagop A. Yacoubian, Haigazian University

Values Education and Critical Thinking at the Armenian Schools in Lebanon

12h30-13h30 Lunch

13h30-14h15 **PANEL III THE TEACHING OF WESTERN ARMENIAN AROUND THE WORLD: TWO STUDIES**

Chair: Shushan Karapetian

Jasmine Dum-Tragut, Salzburg University

Behind monastery walls: the multilingual Armenian school in the Old City of Jerusalem

Pinar Karakılıçık, Inalco

L'arménien occidental dans son pays: regard sur l'enseignement de l'arménien dans les départements de langue et de littérature arméniennes dans les universités de la Turquie

14h15-15h45 **ROUND TABLE I THE TEACHING OF WESTERN ARMENIAN AROUND THE WORLD: COMPARATIVE EXPERIENCES**

Moderator: Jasmine Dum-Tragut

Sosi Hadjian, St. Gregory the Illuminator School

Teaching Armenian as a second language to fourth generation Argentinian Armenians

Andranik Nahapetian, Crimean Center for Ethnic and Cultural Studies

Preserving Western Armenian in Russia

Zari Tankaranian, Saint K. Ohridski University of Sofia

Teaching Western Armenian in Bulgaria

Nora Baroudjian, Tebrotzassère School

L'intégration des élèves arméniens orientaux dans des institutions scolaires franco-arméniennes

Arshaluys Sapritchian, Levon and Sofia Hagopyan School

Enseigner l'arménien occidental en Grèce

Shaghig Hudaverdian, Haigazian University

Teaching Western Armenian in Lebanon

15h45-16h15 Coffee break

16h15-18h15 **WORKSHOP TEACHING AND LEARNING A LANGUAGE THROUGH ART AND CULTURE, PART 1** (by registration only)

Sofia Cabrita and Maria Gil, Descobrir: Programa Gulbenkian Educação para a Cultura e Ciência

Evening event at the Calouste Gulbenkian Delegation in France

39 Boulevard de la Tour-Maubourg, 75007 Paris

20h00–22h00 **PUBLIC CONFERENCE**

Chair: **Razmik Panossian**, Director of the Armenian Communities Department

Welcoming Remarks: **Martin Essayan**, Trustee, Calouste Gulbenkian Foundation

Lecturer: **Anaïd Donabédian**, Inalco, IRD and AUB

L'arménien occidental en France, leçons d'une enquête publique: défis sociétaux, défis scientifiques

Discussants: **Hagop Gulludjian** (UCLA), **Silva Kuyumcuyan** (Getronagan High School), **Hagop A. Yacoubian** (Haigazian University), and **Ani Garmiryan** (CGF)

Tuesday 22

09h00-09h45 Keynote lecture

Chair: Hagop A. Yacoubian

Gil Schmerler, Bank Street College of Education

Creating collaborative school cultures: a way to broaden linguistic and political horizons?

09h45-10h45 **ROUND TABLE II RETHINKING THE ARMENIAN SCHOOL: INSTITUTIONAL FRAMEWORK AND ACTIVE LEARNING PEDAGOGY**

Moderator: Ani Garmiryan

Arusyak Koç, Private Karagozyan Armenian School

The experience of Karagozyan School, Istanbul

Silva Kuyumcuyan, Getronagan Armenian High School

The experience of Getronagan High School in Istanbul

Séta Bibérian, Hamaskaine Private School

L'expérience de Hamaskaine Marseille: une école sous contrat en France

Hagop A. Yacoubian, Haigazian University

Rethinking the Armenian school: towards a sustainable future

10h45-11h15 Coffee break

11h15-12h30 **ROUND TABLE III PEDAGOGICAL TOOLS, TEXTBOOKS, AND BEYOND**

Moderator: Anaïd Donabédian

Hasmik Khalapyan, Armenian Virtual College

Information and communication technologies in teaching Western Armenian: The case of AGBU Armenian Virtual College

Jirair Tcholakian, Nor Haratch

L'apprentissage de l'arménien et la presse

Sonia Kiledjian, Sourp Hagop School

Alternative tools to teach Western Armenian in class

Maral Ebeoğlu Satar, Esayan School

Using interactive digital board in Armenian class in Istanbul

Sossé Manakian, Hamaskaine Private School

Supports pédagogiques innovants: l'expérience de l'Ecole Hamaskaine de Marseille

12h30–13h30 Lunch

13h30-14h45 **ROUND TABLE IV PEDAGOGICAL APPROACHES AND EDUCATIONAL CHALLENGES: SHARED EXPERIENCES**

Moderator: Anke Al-Bataineh

Anahid Sarkissian, Mgnig and Tebrotzassère School

Créer un univers linguistique et culturel pour les tout-petits

Korioun Khatchadourian, Mgnig

A New Pedagogical Approach to Transmitting the Armenian Language in the Diaspora: a Case Study of Mgnig Educational Workshop

Sevana Tchakerian, Mgnig and COAF

From MGNIG to Tsap-Tsapik: connecting the language to the body through music

Méliné Gazarian, Ecole Markarian-Papazian

L'expérience de l'atelier Mille et un mondes

Arpi Panossian Muttart, St Sahag St Mesrob Armenian Saturday School

Oracy and project based teaching

14h45-15h45 **ROUND TABLE V TEACHING ADULTS: CURRENT PRACTICES**

Moderator: Hagop Gulludjian

Sevan Deirmendjian, Mekhitariste School

What about beyond school? Practicing Western Armenian

Mélanie Kélédjian, Inalco

Enseigner l'arménien aux adultes: l'expérience de l'Inalco

Haroutioun Kurkjian, Athens

L'expérience du «Manuel pratique d'arménien occidental-Parev» et de «L'arménien instantané»

Krikor Moskofian, Programme of Armenian Studies

Teaching Western Armenian to adults: experience at London / SOAS

15h45-16h00 Coffee break

16h00-17h30 **CLOSING ROUND TABLE PEDAGOGICAL PERSPECTIVES, SCIENTIFIC PERSPECTIVES, AND NEXT STEPS**

Moderators: **Anaïd Donabédian** and **Ani Garmiryan**

With **Rima Bahous** (Lebanese American University), **Gilles Forlot** (Inalco), **Colette Grinevald** (Université Lyon 2), **Christine Hélot** (Université de Strasbourg), **Gil Schmerler** (Bank Street College of Education)

Closing remarks: **Razmik Panossian**, Director of the Armenian Communities Department

17h30-19h30 **WORKSHOP TEACHING AND LEARNING A LANGUAGE THROUGH ART AND CULTURE, PART 2** (by registration only)

Sofia Cabrita and **Maria Gil**, Descobrir: Programa Gulbenkian Educação para a Cultura e Ciência

Կենսագրութիւններ | Biographies

Սոֆիա Գապրիթա (Փորթուկալ) Casear Criação քառերակյան ընկերակցութեան գեղարուեստական տնօրէնուհին է: Հաղորդակցական գիտութիւններու եւ արուեստի նիւղին մէջ յետուսումնական ընթացքի մը մասնակցած է Լիզպոնի Նոր Համալսարանի Մարդկային Գիտութեանց Բաժանմունքէն: Estudis de Teatre Կեդրոնէն եւ Kiklos Scuola քառերակյան դպրոցէն ներս մարզուած է որպէս դերասան, եւ ESTC-էն (Scuola Superior de Teatro e Cinema) վկայուած է դերասաններու պատրաստութեան մարզին մէջ:

Մելանի Գլըճեան (Ֆրանսա) քսան տարիէ ի վեր Ինալֆոյի մօտ արեւմտահայերէնի դասատու: Ֆրանսայի պաճալորեայի հայերէն քննութիւններուն համալրումի պատասխանատուն է: Ինալֆոյի հայկական բաժինէն վկայուած է:

Սիլվա Գուլումճեան (Թուրքիա) Պոլսոյ Կեդրոնական Վարժարանի տնօրէնուհին է, ուր կը դասաւանդէ նաեւ հայերէն լեզու: Իսթանպուլի Համալսարանի Քիմիագիտութեան բաժանումէն աւարտած է եւ հետեւած մանկավարժական դասընթացքներու: Գրական հատորներու թարգմանիչ է նաեւ (հայերէնէ թրքերէն):

Յակոբ Ա. Եազուպեան (Լիբանան) կը պաշտօնավարէ Հայկագեան Համալսարանէն ներս որպէս մանկավարժութեան դասախօս, նաեւ Social and Behavioral Sciences Բաժանմունքի վարիչ: Տոքթորականի աստիճան ստացած է Երկրորդական Ուսման նիւղէն ներս, Գանատայի մէջ, Ալպերթայի Համասարանէն: Իր աշխատասիրութիւնները կ'ընդգրկեն քննադատական մտածողութիւնը, ինչպէս նաեւ գիտութեան բնոյթը գիտական նիւթերու դասաւանդութեան մէջ:

Մարթին Էսայեան (Անգլիա) Գալուստ Կիւլպէկեան Հիմնարկութեան Հոգաբարձու Մարմնին մաս կը կազմէ 2005էն ի վեր: Հիմնադիրին ծոռն է: Լոնտոնի Սուրբ Սարգիս անուան բարեփրական Ֆոնտի հոգաբարձուներէն է: Harvard Business School-էն շրջանաւարտ է ու աշխատած է Boston Consulting Group ընկերութեան մէջ, որպէս ֆինանսական մասնագետ: Եւրոպայի ֆինանսական սպասարկութիւններու ամենէն լայնածաւալ ծրագիրները օժանդակող խմբակներու վարիչը կամ խորհրդատուն եղած է: Cambridge Համալսարանի նարտարագիտութեան նիւղէն վկայուած է:

Ջարի Թանգարանեան (Պուլկարիա) Սոֆիայի Սուրբ Ք. Օհրիտսֆի Համալսարանին Արեւելեան Լեզուներու եւ Մշակոյթներու Կեդրոնին մէջ կը դասաւանդէ: Հայաստանի Պետական Համալսարանէն վկայուած է հայերէն ինչպէս ուսեբէն լեզուի եւ գրականութեան նիւղերուն մէջ: Ուսուցիչներ կը պատրաստէ, Լոզանովի եւ Ի. Շէխքրի աշխատանքներէն օգտուելով:

Մարիա Ժիլ (Փորթուգալ) Teatro do Silêncio քատրոնին գեղարուեստական տնօրէնուհին է: ESTC-էն (Scuola Superior de Teatro e Cinema) վկայուած է բեմադրութեան եւ տումայի ճիւղերուն մէջ, ու իր տոբթորականը աւարտած է Կլասկովի Համալսարանէն, կատարողական ուսմանց մարգով:

Յասմիկ Խալափեան (Հայաստան) Հ.Բ.Ը.Մ.ի Հայկական Համացանցային Համալսարանի տնօրէնուհին է: Տոբթորական տիտղոս ստացած է պատմագիտութեան ճիւղին մէջ: Ակադեմական հետաբքրութիւններն են՝ Օսմանեան կայսրութեան պատմութիւնը, կայսրութիւններու եւ գաղութատիրութեան տեսարանութիւններն ու պատմութիւնները, բայց նաեւ՝ համացանցով սորվող խմբակները եւ կիրառական համայնքները:

Կորիւն Խաչատուրեան (Յրանսա) Kurt Salmon ընկերութեան մօտ քիմանսական սպասարկութիւններու խորհրդատու: Վկայուած է Մարսէլլի Kedge Business School-էն եւ Շուեստի Ումէա Համալսարանէն, երկու պարագաներուն՝ մագիստրոսի տիտղոսով: Կը զբաղի Սփիւռքի մէջ երկլեզու ուսուցման մարզին վերաբերեալ մանկավարժական նորարար մօտեցումներով:

Շաղիկ Խանտարեան Խըւտավերտեան (Լիբանան) Պէյրութի Ամերիկեան Համալսարանէն Դաստիարակչական Հոգեբանութեան մագիստրոսի վկայական ունի, Հայկագեան Համալսարանը հոգեբանութեան եւ մանկավարժութեան դասատու է, Սէն-Ժոզէֆ Համալսարանը տոբթորական թեկնածու է: Պետական եւ անձնական հաստատութիւններու մէջ ուսուցիչներու պատրաստութեամբ կը պարապի: Պէյրութի մէջ Համագգայինի Մ. եւ Հ. Արսլանեան Վարժարանի Դաստիարակչական Յանձնախումբի անդամ է:

Շուշան Կարապետեան (Միացեալ Նահանգներ) հայերէն լեզուի դասատու է Լոս Անճելըսի UCLA համալսարանը: UCLA համալսարանէն ստացած է տոբթորական տիտղոսը (Արեւելեան լեզուներու եւ մշակոյթներու բաժանմունք, 2014): Նոյն համալսանին մէջ “Ժառանգուած լեզուներու Կեդրոն”էն ներս երկրորդական վարժարաններուն ուղղուած ամառնային դասընթացքին ղեկավարն է:

Անահիտ Կարմիրեան (Փորթուգալ) Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան արեւմտահայերէնի զարգացման պատասխանատու եւ կրթական ծրագիրներու աւագ վարիչն է: Վկայուած է Հայտելպերկի համալսարանէն եւ Նիւ Եորքի Bank Street College-ի Դաստիարակչական ղեկավարութեան մասնաճիւղէն: 2000էն մինչեւ 2014՝ Նիւ Ճըրզի Յովանեան Վարժարանի տնօրէնուհին էր: Հիմնադիրն է Փարիզի ՄԿՆԻԿ երկլեզու աշխատանոցին: Ինալթօ կը դասաւանդէ 1994էն ի վեր:

Յակոբ Կիւլլիւճեան (Միացեալ Նահանգներ) հայագիտութեան դասատու UCLA համալսարանը: Տոբթորական աւարտանառը պաշտպանած է Նարեկացիի մասին: Ունի նաեւ MBA վկայական մը: Իր հետազօտութիւններու եւ հրատարակութիւններու մարգերն են՝ միջնադարեան հայ բանաստեղծութիւն, ժառանգուած լեզուներու, մշակոյթներու եւ վիրտուալ աշխարհի միջեւ կապակցութիւնները, նաեւ՝ Սփիւռքի հայ գրականութիւնը:

Գոլէթ Կրինըվալտ (Ֆրանսա) լեզուաբան, Լիոն-2 Համալսարանի նախկին ուսուցչուհի, մասնագետ Հարաւային Ամերիկայի բնիկ լեզուներու, ու հետաքրքրուած՝ քիչ ուսումնասիրուած եւ վտանգուած լեզուներու հարցով: Այդ մարզին գլխաւոր մասնագետներէն մէկն է: Ունի ֆրանսերէն եւ անգլերէն հրատարակութիւններ վտանգուած լեզուներու եւ լեզուական վերակենդանացումի խնդիրներուն վերաբերեալ:

Սօսի Հաճեան (Արժենթինա), հայերէն լեզու եւ գրականութիւն կը դասաւանդէ Պուէնոս-Այրէսի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ երկրորդական վարժարանը: Իր ուսումը ստացած է Հալէպի Քարէն Եփփէ նեմարանէն:

Քրիստին Հելոյ (Ֆրանսա), Սթրազպուրկի համալսարանի Ուսուցչական Դաստիարակութեան Բաժանմունքին մէջ անգլերէն կը դասաւանդէ: Ատկէ առաջ՝ Իրլանտայի Ազգային Համալսարանին մէջ կիրարկուած լեզուաբանութեան մարզին վերաբերող պաշտօն կը վարէր, որպէս Լեզուներու Կեդրոնի տնօրէնուհին: Բազմակեզու դաստիարակութեան մարզին մէջ նշանակալից հրատարակութիւններու հեղինակն է:

Մելինէ Ղազարեան (Ֆրանսա), “Հազար ու մէկ աշխարհ” աշխատանոցին ղեկավարն է: Եօթը տարիէ ի վեր՝ կը վարէ նաեւ հայերէն լեզուով թատրոնի աշխատանոց մը: Ակադեմական պատրաստութիւնն է՝ միջազգային հասարակական իրաւաբանութեան նիւղին մէջ մագիստրոսական մակարդակի: 2006էն ի վեր՝ մաս կը կազմէ Լիոնի հայկական դպրոցը տնօրինող հոգաբարձու մարմնին:

Արփի Փանոսեան Մըթարթ (Գանատա) ղեկավարն է Թորոնթոյի Սուրբ Սահակ Սուրբ Մեսրոպ շաբաթօրեայ դպրոցին: Փորձառութիւն ձեռք ձգած է դաստիարակչական, ինչպէս նաեւ՝ մարդկային զարգացումի մարզերէն ներս: Ջատագովն է փորձառական դաստիարակութեան եւ երեխաներուն միջեւ փոխանցուած գիտելիքներու բաշխումին:

Սոսէ Լիւսի Մնաքեան (Ֆրանսա), արեւմտահայերէն կը դասաւանդէ Մարսէյլի Համազգային Վարժարանի պատերէն ներս 1980էն ի վեր, երկար ժամանակ՝ առաջին դասարանի, այսօր վերի դասարաններուն մէջ: Երեք տարի է՝ նաեւ դպրոցէն ներս հայերէնի բաժնին պատասխանատուն է (յայտագիրի քննարկում, դասարանային խմբակներու կազմութիւն, հայերէնի եւ ֆրանսերէնի հասարակաց ծրագիրներու պատրաստութիւն):

Գրիկոր Մոսկոֆեան (Անգլիա), Հայագիտական Ուսմանց Ծրագիրի (Լոնտոն) հիմնադիրն ու տնօրէնն է: Տոքթորական աստիճանառը գրած է արեւմտահայ գրականութեան մասին Լոնտոնի Համալսարանը, ուր նաեւ դասաւանդած է արեւմտահայերէն եւ գրականութիւն 2009էն 2012:

Անգլերանիկ Նահապետեան (Ռուսիա), Ռուսիոյ Մշակոյթի Նախարարութեան Ղրիմի էթնոմշակութային Ուսմանց Կեդրոնի Կրտսեր Գիտաշխատող: Տոնի Ռոստովի Հարաւային Դաշնային Համալսարանէն ստացած է մագիստրոսի աստիճան Արտաքին տարածաշրջանագիտութեան մէջ: Ղրիմի Հայոց պատմութեան ու բարբառի հետազոտմամբ կը զբաղի:

Կիլ Շմերլըր (Միացեալ Նահանգներ), Նիւ Եորքի Bank Street College համալսարանական հաստատութեան մէջ “Դաստիարակչական փոփոխութեան համար ղեկավար դաս” մը պատրաստող ծրագիրին պատասխանատուն է: Ատկէ առաջ՝ ուսուցիչ եղած է ու վարչական գործերով զբաղած: Զինք շահագրգռող մարզերն են՝ փոքր դպրոցներու շուրջ աշխատանքը, ուսուցչական ղեկավարութիւնը եւ յառաջդիմական ու համագործակցական վերահսկողութիւնը:

Սեւանա Չազրեան (Ֆրանսա, Հայաստան), Փարիզ ծնած ու մեծցած երաժիշտ եւ երաժշտագէտ, իր հայեցի ուսումը ստացած է ՄԿՆԻԿ արհեստանոցին մէջ ու հոն ալ սկսած է դասաւանդել: Վերջերս Մափ-Մափիկ անունով արհեստանոց մը ստեղծած է, որուն նպատակն է աշխարհի երեսին հայ երեխաները մօտեցնել իրենց մայրենի լեզուին երաժշտականութեան եւ ներքին շարժականութեան:

Ժիրայր Զոլաքեան (Ֆրանսա), 2009էն ի վեր՝ Փարիզի *Նոր Յառաջ* թերթին տնօրէնն է: *Յառաջ* օրաթերթին մէջ բազմաթիւ յօդուածներ ստորագրած է թատրոնի եւ մանկավարժութեան մասին: “Հայկական թատրոն” ընկերակցութեան գործօն անդամ է 1980էն ի վեր: 1990ին սկսած է պոստիկներուն ուղղուած թատերական աշխատանոցներ վարել: “ԱՆԱՔՕ — աշխարհի ժողովուրդներու եւ մշակոյթներու տափանալ”ին հիմնադիրներէն մէկն է:

Անգը Պաղայնէ (Լիբանան) մասնագիտացած է դաստիարակութեան եւ դասաւանդման այլընտրական մեթոտներու մարզին մէջ: Ներկայիս՝ հետազօտական աշխատանք կը տանի արաբերէնի հետ կապի մէջ եղող լեզուներու, իմա՝ արեւմտահայերէնի եւ տոմարիի ուսումնասիրութեան ուղղութեամբ:

Բիմա Պահուս (Լիբանան), Պէյրութի Լիբանանեան Ամբիկեան Համալսարանին մէջ կը պաշտօնավարէ որպէս մանկավարժութեան Գործակից Փրոֆեսէօր, մասնագիտացած է կիրարկուած լեզուաբանութեան եւ TESOL-ի մարզերուն մէջ: Իր նախասիրութիւններու ոլորտին մէջ կան բազմալեզուութիւնը, ընկերակցութեան ու լեզուներու դասաւանդումն ու իւրացումը:

Նորա Պարութեան (Ֆրանսա), վկայուած է Երեւանի Պետական Համալսարանէն: Աշխատած է որպէս լրագրողուհի *Զարթոնք* եւ *Նոր Յառաջ* թերթերուն մօտ: 1999էն ի վեր՝ Դպրոցասէր վարժարանին մէջ հայերէնի եւ Հայոց պատմութեան դասատու է: Ներկայիս՝ տոքթորական ակադեմիա մը կը պատրաստէ Փարիզի Ecole Pratique des Hautes Etudes-ի մէջ:

Սեդա Պիպեռեան (Ֆրանսա), Մարսէյի երկլեզու Վարժարանի տնօրէնուհին եղած է իր հիմնադրութենէն (1980ին) մինչեւ 1994, յետոյ վերստին՝ 2005ին մինչեւ այսօր: Համագալիսի վարժարանը Ֆրանսայի մէջ երկրորդական մակարդակի միակ հայակեզու դպրոցական հաստատութիւնն է:

Մարալ Էպէօղլու Սաթար (Թուրքիա) վկայուած է Իսթանպուլի Համալսարանէն: Մասնակցած է զանազան հայերէնի դասաւանդութիւններու, օտար լեզուի ուսուցման աշխատանցներու, նաեւ՝ Փարիզի Cité Internationale Universitaire-ի ամառնային աշխատութիւններուն: 2001էն ի վեր կը պաշտօնավարէ Էսսեան վարժարանին մէջ:

Անահիտ Սարգիսեան (Ֆրանսա), ծնած է Լիբարան, երաժշտութիւն ուսանած է Երեւանի մէջ, որպէս ուսուցչուհի աշխատած է 1984էն ի վեր, նախ՝ Եգիպտոս, յետոյ՝ Ֆրանսա: Բազմաթիւ մանկական գիրքերու հեղինակն է ու գծագրիչը:

Արշալոյս Սափրիչեան (Յունաստան), Ինալֆոյի մօտ բարձրագոյն ուսումի կը հետեւի: Պէյրութի մէջ Համազգայինի Հայագիտական Հիմնարկի դասերուն մասնակցած է, յետոյ՝ Ինալֆոյէն «լիսանս»ի աստիճանը ստացած է: Աթէնքի մէջ նախակրթականի ուսուցչուհի է 1998էն ի վեր:

Սեւան Տէյիրմենճեան (Թուրքիա), բնիկ Պոլսահայ, աւարտած է Երեւանի պետական համալսարանի Հայկական բանասիրութեան բաժինը եւ պաշտպանած՝ թեկնածուական ատենախօսութիւն, նիւթ ունենալով Անդրանիկ Ծառուկեանի գրականութիւնը: Որպէս հայերէնի ուսուցիչ կը պաշտօնավարէ Միսիթարեան վարժարանի եւ որպէս խմբագիր՝ *Ժամանակ* օրաթերթի մէջ:

Անահիտ Տօնապետեան (Ֆրանսա) Ինալֆոյի մէջ հայկական ուսմանց բաժանմունքին պատասխանատուն է 1992էն սկսեալ, ու 2013էն ի վեր՝ այցելու փրոֆեսօր է Պէյրութի Ամերիկեան Համալսարանը, Զարգացման ի խնդիր հետազօտութեան Հիմնարկի ծիրին մէջ (Ֆրանսա): Իր աշխատասիրութիւնները կը վերաբերին արդի արեւմտահայերէնին, լեզուներու միջեւ հպումի արդիւնքներուն, կանոնի խնդրին, եւ Սփիւռքի մէջ լեզուական փոխանցումին վրայ գաղափարախօսութիւններու ազդեցութեան: Կը զբաղի նաեւ արեւմտահայերէնին ի նպաստ թուային հնարաւորութիւններու ստեղծմամբ:

Եասմին Տում-Թրակութ (Աւստրիա) Սալզպուրկի համալսարանը հետազօտութեամբ եւ դասաւանդութեամբ կը պարապի: Հայաստանի Գիտութիւններու Ակադեմիայի պատուոյ տոբթորական ստացած է: Երկար տարիներէ ի վեր ընկերալեզուաբանութեան ու փոթրամասնութիւններու ուսումնասիրութեան մարզերուն մէջ, եւ հայերէն լեզուի անհետացման կամ յարատեւութեան շուրջ աշխատած է :

Ռազմիկ Փանոսեան (Փորթուկալ) Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան Հայկական Բաժնի տնօրէնն է Փետրուար 2013էն ի վեր: Ատկէ առաջ՝ Մոնթրէալի մէջ Գանատայի կառավարական գործակալութեան մը մէջ պաշտօնավարած է, ու աշխատած է որպէս միջազգային խորհրդատու Նիւ Եորքի մէջ Միացեալ Ազգերու Զարգացման Ծրագիրին համար: Տոբթորական աստիճան ստացած է Լոնտոնի Համալսարանէն, ուր նաեւ դասաւանդած է: Հեղինակն է անգլիալեզու *The Armenians: from Kings and Priests to Merchants and Commissars* գիրքին:

Փնար Բարաքլչըք (Ֆրանսա) Ինալֆոյէն եւ SeDyL-էն ներս տոբօրական աւարտանաոր կը պատրաստէ: Իսթանպուլի Համալսարանէն վկայուած է թրքական լեզուի եւ գրականութեան նիւղին մէջ, ունի նաեւ թրքերէն լեզուի եւ լեզուաբանութեան մագիստրոսի տիտղոսը, Թուրքիայէն եւ Ֆրանսայէն:

Սոնիա Քիլէճեան (Գանատա) Մոնթրէալի Սուրբ Յակոբ Վարժարանէն ներս կը դասուանդէ: Ունի մագիստրոսի տիտղոս, Ժամանակակից հայ գրականութեան եւ քննադատութեան նիւղին մէջ, Երեւանի Պետական Համալսարանէն:

Յարութիւն Քիւրքճեան (Լիբանան, Յունաստան) դասուանդած է Պէյրութի մէջ Համագգայի Կանադի եւ Հիմնարկի, ինչպէս նաեւ Հայկազեան Համալսարանի ծիրէն ներս: Հեղինակն է հայերէն լեզուի եւ գրականութեան դասագիրքերու (Աթէնք եւ Լոս Անճելըս), երկրորդական վարժարաններուն ուղղուած:

Արուսեակ Քոչ (Թուրքիա) 2007ին Իսթանպուլի Գարակէօզեան Վարժարանի մանկապարտէզի տնօրէնուհին դարձած է ու 2013էն ի վեր՝ նոյն դպրոցին մէջ կը պաշտօնավարէ որպէս ընդհանուր տնօրէնուհի: Իսթանպուլի Մարմարա Համալսարանէն վկայուած է, դաստիարակչական գիտութիւններու մարզին մէջ: Գասաւան դելու սկսած է 1999ին:

Ժիլ Ֆորլոյ (Ֆրանսա) լեզուաբան, Ինալֆոյի դասատու, “Լեզուի ուսուցման մեթոտներ” Բաժանմունքի պատասխանատուն է: Իր հետազօտական աշխատանքներն ու հրատարակութիւնները կը վերաբերին բազմակեզուութեան խնդիրներուն, մասնաւորաբար ֆրանսախօս եւ անգլիախօս երկիրներուն մէջ:

Մանիւէլ Ֆրանք (Ֆրանսա) կը պաշտօնավարէ որպէս աշխարհագրութեան փրոֆեսէօր, ըլլալով Հարաւ Արեւելեան Ասիայի մասնագէտ: Տարիներով Ինալֆոյի հետազօտութեան նիւղին փոխ նախագահուհին ըլլալէ ետք, 2013էն ի վեր՝ հաստատութեան նախագահուհին է :

Anke al-Bataineh (Lebanon) is specialist in alternative education and teaching, currently researching minority languages in contact with Arabic, namely Western Armenian and Domari.

Rima Bahous (Lebanon) is Associate Professor of Education with an emphasis on Applied Linguistics and TESOL at the Lebanese American University in Beirut. Interested in multilingualism, sociolinguistics, and language teaching and learning.

Nora Baroudjian (France) a fait ses études à l'Institut de philologie de l'Université d'Etat d'Erévan, et a travaillé en tant que journaliste (*Zartonk, Nor Haratch*). Depuis 1999, elle enseigne la littérature et l'histoire arméniennes à l'école bilingue Tebrotzassère. Elle prépare une thèse de doctorat à l'Ecole Pratique des Hautes Etudes, sous la direction de Jean-Pierre Mahé.

Séta Bibérian (France) est la directrice de l'école bilingue (français-arménien) Hamaskaïne de Marseille (seul lycée arménien en France) depuis sa création en 1980 jusqu'en 1994, puis de 2005 à ce jour.

Sofia Cabrita (Portugal) is the Artistic Director of Casear Criação. Postgraduate in Communication and Arts at FCSH, trained in Gesture Theatre in Estudos de Teatre, and Kiklos Scuola, and has a degree in Training for Actors at ESTC.

Sevan Deirmendjian (Turquie) est né à Istanbul. Il est diplômé de l'Université d'Etat d'Erévan, Faculté de philologie, où il a soutenu une thèse sur Antranig Dzarougian. Il enseigne aujourd'hui à l'école des Mekhitaristes d'Istanbul et il travaille comme rédacteur au journal *Jamanag*.

Anaïd Donabédian (France) est Professeur responsable des études arméniennes à l'Inalco depuis 1992, et depuis 2013 Visiting Professor à l'Université Américaine de Beyrouth dans le cadre d'une délégation à l'Institut de Recherche pour le Développement (France). Ses recherches portent sur la grammaire de l'arménien occidental moderne, le contact de langue, la question de la norme et l'effet des idéologies sur la transmission linguistique en diaspora, la création de ressources numériques pour l'arménien occidental.

Jasmine Dum-Tragut (Austria) is Researcher and Lecturer at the University of Salzburg. Honorary doctor of the RA Academy of Sciences. Jasmine has been working in sociolinguistics, minority studies and Armenian language maintenance/loss for many years on an international level.

Martin Essayan has been a Trustee of the Calouste Gulbenkian Foundation since 2005. He is the great grandson of the Founder. He is also a Trustee of the St Sarkis Charity Trust in London. He is a graduate of the Harvard Business School, and has worked at The Boston Consulting Group, specialising in financial services. He led or advised teams supporting some of the largest successful transformation programmes in European Financial Services. He has an engineering degree from Cambridge University.

Gilles Forlot (France) is Linguist and Professor at Inalco, responsible for the Department of “Language Teaching Methods.» His previous research and publications were devoted to multilingualism, especially in French and English speaking countries.

Manuelle Franck (France) est Professeur, géographe, spécialiste de l’Asie du Sud-Est. Elle est Présidente de l’Inalco depuis 2013, après avoir occupé les fonctions de Vice-Présidente à la recherche.

Ani Garmiryan (Portugal) is the Calouste Gulbenkian Foundation’s Senior Programme Officer for Western Armenian Language Support. She studied Linguistics and Pedagogy at the University of Heidelberg and Educational Leadership at Bank Street College, N.Y. She is the founder of MGNIG and she was the principal of Hovnanian School in New Jersey (2000-2014). She has also been a lecturer in SLA Methodology at Inalco since 1994.

Méliné Gazarian (France) est la responsable de l’atelier « Hazar ou meg achkhar » et d’un atelier de théâtre en arménien depuis 7 ans. Formation universitaire: master 2 (5 ans) en droit international public. Membre du conseil d’administration de l’organisme de gestion de l’école arménienne de Lyon depuis 2006.

Maria Gil (Portugal) is the Artistic Director of Teatro do Silêncio. Maria graduated in Theatre Directing and in Drama from ESTC and completed an MPhil in Performance Studies from the University of Glasgow.

Colette Grinevald (France) is Linguist, Emeritus Professor at University Lyon 2, specialist of South American native languages, and interested in lesser documented and endangered languages. She is one of the leading scholars in the field of endangered languages and language revitalisation, with some key publications of the domain in French and in English.

Hagop Gulludjian (USA) is Lecturer in Armenian Studies at UCLA. He has a PhD in Letters and an MBA. He has researched and published on medieval Armenian poetry; interactions between virtuality, heritage language, culture, and diasporas; and Armenian literature in Diaspora.

Sosi Hadjian (Argentina) is Teacher of Western Armenian at the Saint Gregory high school in Buenos Aires, teaching Armenian language and literature. Studied in the Karen Yeppe college of Aleppo.

Christine Hélot (France) is Professor of English in the Teacher Education Department of the University of Strasbourg. Previously she held a post of lecturer in Applied Linguistics at the National University of Ireland (Maynooth College) where she was the director of the Language Centre. Christine is the author of reference publications in the field of multilingual education.

Shaghig Kandaharian Hudaverdian (Lebanon), M.A. in Educational Psychology from American University of Beirut, is an instructor in psychology and education at Haigazian University, PhD candidate at Université Saint Joseph, Beirut. Teacher trainer in the public and private educational sectors. Member of the educational committee of Hamazkayin, M. & H. Arslanian College in Beirut.

Shushan Karapetian (USA) is Lecturer of Armenian courses at UCL for over six years. Holds a PhD in Near Eastern Languages and Cultures from UCLA (2014). Directs the Summer High School Heritage Language Program at the National Heritage Language Resource Center at UCLA.

Pınar Karakılıç (France) est Doctorante à l'Inalco/SeDyL, après une licence en langue et littérature turques à l'Université d'Istanbul, et un master de langue turque et de linguistique en Turquie et en France.

Mélanie Kélédjian (France) is Teacher of Western Armenian at Inalco for 20 years, currently coordinating French baccalaureate Armenian exams. Born and raised in Heidelberg, Germany, Mélanie graduated from Inalco in Armenian.

Hasmik Khalapyan (Armenia) is Academic Director of AGBU Armenian Virtual College. Hasmik holds a PhD in History, scholarly interests lie in the field of Ottoman history, theories and histories of empires and colonialism, as well as in online learning communities and communities of practice.

Korioun Khatchadourian (France) is Consultant in Finance at Kurt Salmon in Paris. Holds a Master's degree in Management from Kedge Business School in Marseille and a Master of Science in Entrepreneurship from Umea University in Sweden. Interested in innovative pedagogical approaches for bilingual learning in the diaspora.

Sonia Kiledjian (Canada) is Teacher of Western Armenian at the Armenian School Sourp Hagop, Montreal, Canada. Holds an MA in Philology on Armenian Contemporary Literature and Criticism, from Yerevan State University.

Arusyak Koç (Turquie) est devenue directrice de la section maternelle de l'école Karagözyan d'Istanbul en 2007 et dirige cette même école (de la maternelle à la fin du collège) depuis 2013. Diplômée en sciences de l'éducation à l'université de Marmara. Elle a commencé à enseigner en 1999.

Haroutioun Kurkjian (Grèce) a exercé comme professeur au Collège et Institut Hamaskaïne de Beyrouth, ainsi qu'à l'Université Haigazian. Il est l'auteur et l'éditeur d'une série de manuels de langue et littérature arméniennes (Athènes et Los Angeles), destiné au cycle secondaire.

Silva Kuyumcuyan (Turkey) is the Principal of Getronagan, where she also teaches Armenian. Studied at the Chemistry Faculty at the Istanbul University where she also took pedagogical courses. Silva has taught Chemistry in Armenian schools and is a translator for literary books (Armenian-Turkish).

Sossé L. Manakian (France), enseignante d'arménien occidental à l'École franco-arménienne Hamaskaïne de Marseille depuis 1980, où elle a eu en charge la classe de CP pendant une longue période. Elle enseigne actuellement au collège et au lycée. Depuis trois ans, elle assume également la fonction de responsable du Département d'arménien au sein de l'établissement (adaptation du programme, organisation de groupes de classe, élaboration de projets pédagogiques communs entre l'arménien et le français).

Krikor Moskofian (England) is the founder and the director of the Programme of Armenian Studies, London. Her has completed his PhD and taught Western Armenian and literature at the University of London from 2009 until 2012.

Arpi Panossian Muttart (Canada) is the Principal of St. Sahag St Mesrob Saturday school, Toronto. Experience in education, socialisation and human development. Personal interest in pedagogical development and heritage language instruction. Advocate of experiential learning and peer teaching.

Andranik Nahapetian (Russia) is Junior Researcher at the Crimean Center for Ethnic and Cultural Studies of Ministry of Culture of Russian Federation. Holds a MA in Foreign Regional Studies from South Federal University (Rostov-on-Don, Russia). Interested in the history and the dialect of Crimean Armenians.

Razmik Panossian (Portugal) is the Director of the Armenian Communities Department of the Calouste Gulbenkian Foundation. Prior to his appointment in February 2013, he was a senior manager at a Canadian governmental agency in Montreal, and worked as an international consultant for UNDP in NY. He obtained his PhD from the London School of Economics, where he also taught. He is the author of *The Armenians: from Kings and Priests to Merchants and Commissars*.

Arshaluys Sapritchian (Greece) is currently a post-graduate student at Inalco. She studied at the Hamazkayin Higher Institute for Armenian Studies in Beirut, obtained a Licence from Inalco. She has been teaching Armenian in primary schools in Athens since 1998.

Anahid Sarkissian (France) was born in Lebanon, studied music in Armenia, worked as a teacher since 1984, first in Egypt, then in France. She is the author and illustrator of several children's books.

Maral Ebeoğlu Satar (Turquie) diplômée de l'Université d'Istanbul, elle a participé à divers enseignements de langue arménienne à Istanbul, à des ateliers d'enseignement de langue étrangère, et aux cours d'été de la Cité Internationale Universitaire de Paris. Depuis 2001, elle exerce à l'Ecole Essayan d'Istanbul.

Gil Schmerler (USA) is the Director of the "Leadership for Educational Change" program at Bank Street College. Prior to that, Gil was a teacher and administrator in three states, both in public and private schools. Interested in small schools, teacher leadership, and progressive collaborative supervision.

Zari Tankaranian (Bulgaria) is Professor at the Centre for Eastern Languages and Cultures of Sofia (Bulgaria), "Saint. K. Ohridski" University. She holds a Master degree in Armenian and Russian Languages and Literatures from the Armenian State Pedagogical University. Zari has been teaching and preparing teachers working with methods based on G. Lozanov– I. Shekhter's Method in teaching foreign languages.

Sevana Tchakerian (Armenia), musician and musicologist from Paris, she has grown up learning and teaching in MGNIG Educational Workshop. She is developing Tsap-Tsapik, a music education program aimed at connecting the Armenian children worldwide to the musicality and movement of their maternal language.

Jirair Tcholakian (France) est le directeur du journal "Nor Haratch" depuis octobre 2009. Il a signé de nombreux articles dans "Haratch" sur le théâtre et l'éducation. Membre actif de l'association Théâtre arménien depuis 1982. Animateur d'ateliers de théâtre pour enfants depuis 1990. Cofondateur de "ANAKO - péniche des peuples et des cultures du monde".

Hagop A. Yacoubian (Lebanon) is an Assistant Professor of Education and the Chair of the Faculty of Social & Behavioral Sciences at Haigazian University in Beirut, Lebanon. He holds a Ph.D. in Secondary Education from the University of Alberta in Canada. His research areas involve critical thinking and the nature of science in school science.

